

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:

za celo leto K 40.—
za polleta K 20.—
za četiri leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50

Za Ljubljano mesečno 3 K.

Uredništvo in uprava.

Kopitarjeva ulica št. 6.

Uredn. telefon št. 50.

Uradni kronski kurz.

300 kron = 100 dinarjev.

LDU Belgrad, 15. junija. Finančni ministar je na podlagi sklepa ministrskega sveta z naredbo z dne 5. junija določil uradni kron-

ski kurz za vse državne blagajne: 300 kron — 100 dinarjev.

Nad 40 milijard bankovcev.

LDU Dunaj, 15. junija. (ČTU) Iz zadnjega izkaza Avstro-ogrske banke je razvidno, da

je število bankovcev, ki so v prometu, preseglo 40 milijard kron.

Rusija bo v enem letu mogočnejša kot prej.

Izjava poslanika Spalajkovića.

LDU Belgrad, 15. junija. »Epocha« prinaša razgovor s poslanikom Spalajkovičem, kateri je te dni prispel v Belgrad: Spalajković se je izjavil o Rusiji, da stavi rusko vprašanje nad vsa druga in ima globoko prepričanje, da bo Rusija še v tem letu vstala silnejša in mogočnejša, nego je bila kdaj poprej. Rusija bo pozabila bolgarsko nevhvaležnost, toda danes čuti vsak resen Rus osebno ponižanje zaradi

bolgarskega izdajstva, kajti mora se ohraniti v spominu, da je bilo bolgarsko izdajstvo takrat, ko so Bolgari v najtežjih trenutkih svetovne vojne svojo mater-osvoboditeljico ne samo zapustili, ampak celo po njej udarili, eden izmed direktnih vzrokov ruske propasti. Tega jim Rusija in ruski narod ne more odpustiti.

Nemška Avstrija ne bo podpisala miru.

LDU Linz, 10. junija. (DunKU. - Zagnasnelo.) Tu sta se vršili danes dve splošni ljudski zborovanji, ki sta izražali silno razburjenje nemško - avstrijskega prebivalstva brez razlike strank zbog mirovne pogodbe v St. Germainu. Na zborovanju katoliške ljudske stranke je imel predsednik deželni gla-

var Hauser globoko občuten, z burnimi klici priznanja prekinjen govor, v katerem je razkrinkal sovražni načrt, zakovati nas v narodne in gospodarske verige. Deželni svetnik dr. Schlegel je prečital nato sklep, ki se glasi, da ga ni nemškega Avstrijca, ki bi podpisal pod tako mirovno pogodbo svoje ime.

Pozivi za vstajo na Dunaju.

LDU Dunaj, 15. junija. (ČTU) Letaki, ki so nabiti po ulicah, pozivljajo brezposelne in komuniste, naj organizirajo vstajo. Deželno poveljništvo na Dunaju je odredilo, da mora biti danes, nedeljo od 8. ure dalje vsa dunajska posadka pripravljena. Delavski svet žigo-

sa načrte nasilne vstaje izvestnih malih skupin. — Vodstvo komunistične stranke izjavlja, kakor poroča »Abend«, da jutri ničesar ne namerava podvzeti, kar bi utegnilo imeti za posledico vstajo.

Generalna stavka na Francoskem.

Pariz, 13. junija. »Journal« poroča, da so delavske organizacije na Francoskem sklenile, da proglase 16. junija generalno stavko,

ako se ne ugotovi do tega dne njihovim zahtevam.

Socialni demokrati napovedujejo svetovno revolucijo.

Weimar, 15. junija. Te dni se je vršil shod socialnodemokratske stranke. Poročilo načelnika je podal Oton Wels, ki je glede zunanje politike izjavil, da obstoja po njegovem

mnenju močna potreba združitve njegove stranke z neodvisnimi socialnimi demokrati. On je trdno prepričan, da demokratska misel in socialistična ideja zmagovito prodreta. Ze-

dinjenje proletariata je mogoče le na temelju martističnega programa. Opirajoč se na voljo naroda, bomo ustvarili iz nemške republike socialistično republiko. Vse drugo bi bilo brezciljno nasilje. Končno se je govornik bavil z mirovnimi pogoji entente in je dejal: Računamo, da nas otme že jutri ali pojutrišnjem svetovna revolucija iz verig tega nasilnega miru. — Nato je bila seja odgodena na sredo. (Po LDU.)

Zadružni shod v Belgradu.

LDU Beograd, 14. junija. Danes dopoldne se je sestalo 35 zastopnikov 11 jugoslovanskih zadružnih central. Zborovanje je otvoril Sima Lozanič, predsednik »Glavne zveze poljedelskih central«. V svojem govoru je poudarjal velike cilje, zbog katerih se snuje glavna zadružna zveza. Predstavil je zborovalcem ministre dr. Poljaka, Šefkija, Gluhiča in dr. Kramerja, zahvalivši se jim za poset. Nato je minister Gluhič obširno govoril o nalogah zadružništva in dolžnosti države do poljedelstva. Minister je omenil, da je zadružništvo največ pripomoglo do osvobodjenja in ujedinjenja našega naroda, toda sorazmerno je tudi največ trpelo. Zato zasluži, da ga država podpira. Sukpščina je nato izbrala 6 delegatov, da pozdravijo prestolonalednika, pod čigar vodstvom je bilo izvršeno narodno osvobodjenje, ki omogoča ujedinjenje jugoslovanskega zadružništva v vsi svobodni državi. Zborovalci so soglasno odobrili zadružni pravilnik. Popoldne je bila izvoljena uprava, nadzorstvo in razni odseki in ukrenjeno vse potrebno, da glavna zveza lahko začne čimprej z rednim delovanjem. Zborovanju so prisostvovali mnogi odlični prijatelji in gostje. Jutri se prične zadružni kongres, ki bo pretresaval važna pridobitvena in društvena vprašanja.

Boji na Slovaškem.

LDU Praga, 15. junija (ČTU.) (Situacijsko poročilo.) Pričakuje se, da rumunske, srbske in francoske čete vsak trenotek napadejo. Treba je, da napno Čehi medtem vse sile. Na vsi fronti armadne skupine Henneque se vrše boji predstraž. V okolišju Sabina smo pridobili tal. Pri Mali Lodini smo odbili napad sovražnega oklopnega vlaka. — Armadne skupine Mittelhauser: Pod poveljstvom polkovnika Snejdareka zbrane čete so po sedemurnem trdovratnem boju zasedle Zvolen. Doslej smo našli 50 ujetnikov. Zapolnili smo topove, strojnice in improviziran oklopni vlak. Zapadno Levice hudi spopadi. Naše čete so odbile sovražnika in napredovale nekoliko vzhodno Komarna. Po oklopnem vlaku podpiran sovražen napad na naše posto-

anke pri Kurtu smo odbili, pri čemer je imel sovražnik velike izgube. Ves dan so čehoslovski in francoski letalci krožili nad Prešovem in Kosicami in prinesli poveljništvu zelo važna poročila.

Angleški list o Jugoslovanih.

Pariz, 12. junija. Angleški list »Spectator« piše z ozirom na priznanje naše države, da je potrebno, da se nam kmalu določijo državne meje. List pravi, da ima mnogo simpatij za Jugoslovane, vendar želi, da bi se drugače obnašali proti svojim sosedom in zaveznikom, ker je ravno njihova nepopustljivost kriva, da se je delo mirovne konference tako podaljšalo.

Nemška Avstrija še ne bo demobilizirala.

LDU Dunaj, 12. junija. (Dun. KU) Nemškoavstrijska vlada je poslala tukajšnji italijanski komisiji za premirje dne 10. t. m. noto, katere prepis sta dobila tudi gg. Alize in polkovnik Cunningham, v katerem povdaja, da sovražnosti med Čehoslovaško in Ogrsko ogrožajo tudi Nemško Avstrijo. Nota izvaža, da se vrše vojaške operacije vedno bližje nemško-avstrijskih mej in da obstoja vsled tega nevarnost, da si prisili ta ali ona stranka prehod skozi nemško ozemlje. Nemško-avstrijska republika polaga največjo važnost na to, da ohrani v tem primeru popolno nevtralnost. Da pa more to na vsak način ohraniti, mora razpolagati z vojaškimi sredstvi. Iz tega razloga nemško-avstrijski vladi žal, za enkrat ni mogoče zmanjšati do 15. junija narodno brambo, kakor je to predlagala italijanska komisija za premirje. Nota naproša italijansko komisijo za premirje, da ta položaj vpošteva, in v tem zmislu poroča italijanskemu vrhovnemu poveljstvu. Koncem note pripominja nemško-avstrijska vlada, da se bo z vprašanjem, kako zmanjšati narodno brambo, takoj zopet bavila, kakor hitro bodo to dopustile razmere.

Ogrske meje.

LDU St. Germain, 11. junija. (Dun. KU) »Matin« javlja, da je delo sveta četvorice danes prekinila nujna debata o češko-ogrskem sporu. Kramar, Beneš in Bratianu bodo stavili danes zunanjim ministrom velesil predloge o določitvi ogrskih meja, ki jih bodo predložili nato svetu četvorice.

Giolitti leta 1915.

LDU Berlin, 11. junija. (Dun. KU) »Berliner Tageblatt« javlja iz Lugana: Na dan prihajajo nove zanimive podrobnosti o lojalnem nastopanju Giolittija pomladi l. 1915. Dr. Prezioso, bivši glavni urednik »Piccola«, ki je stavljal svoj čas v Italiji v imenu Avstrije nevtiralitetne predloge, poroča: Giolitti ni hotel o vojni sploh ničesar vedeti in je izjavil, da so avstrijske ponudbe, ki Italiji ne odstopajo prsta in lstre, popolnoma zadovoljive. Italija ne sme nikdar podreti mostu do osrednjih sil. Nemčija si bo opomogla v doglednem času tudi če bo tepena. Na zmagovito entento pa se ni zanesti, ker bo zlasti Francija Italijo vedno zavidala. Iz tega spoznanja mora izvajati Italija logične posledice.

Nemško vojaštvo venča spomenik Viljema I.

LDU Berlin, 13. junija. (ČTU) »Arbeiterzeitung« poroča, da je vladno vojaštvo ovenčalo spomenik Viljema I. Delavski svet se je razojavno pritožil pri Noskeju.

Raznoterosti.

LDU Amsterdam, 10. junija. (Dun. KU) Pariški dopisnik lista »Daily News« javlja, da je pooblaščen nastopiti proti trditvi, da bi bil Wilson izjavil, da se mirovna pogodba popolnoma strinja s 14. točkami. Wilson kaj takega ni rekel nikdar niti javno niti zasebno.

LDU Pariz, 13. junija. (Dun. KU. Zakasnelo). Češka tehnična visoka šola v Pragi je predsednika Zedinjenih držav severoameriških imenovala častnim doktorjem. Wilson je sprejel diplom s prisrčno zahvalo.

LDU Rotterdam, 11. junija. (Dun. KU.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« javlja, da je bil nabit po bruseljskih ulicah razglas, ki pozivlja bivšega doorniškega poveljnika generala Hopserja, bivšega bavarskega kraljeviča in bivšega nemškega cesarja, da se zglase dne 14. oktobra 1919 ob devetih dopoldne v sobi št. 9 prizivnega sodišča v Bruslju. Zagovarjati se jim je za zločine, ki so bili zagrešeni v njih imenu.

Iz pokrajine.

k Seja višjega šolskega sveta. V III. redni seji višjega šolskega sveta dne 12. junija 1919 so se stavili predlogi poverjeništvu v osebnih srednješolskih zadevah. Oddalo se je več stalnih učnih mest, upokojilo več učnih moči, oddalo stalno mesto šolskega sluga na moškem učiteljskem v Mariboru. Krajna občina Hrustje-Mota se prešla iz šolskega okoliša kapelskega v šolski okoliš Volčja vas. Na osemrazrednih ljudskih šolah, s 6. razredom dalje in na meščanskih šolah v Ljubljani se uvede srbohrvaščina kot obvezen predmet; sistemizirati se dve učni mesti na I. dekliški ljudski šoli v Ljubljani za pouk v srbohrvaščini na deških in dekliških osemrazrednih ljudskih in meščanskih šolah v Ljubljani. Poroča se o uspehu ureditve učiteljskih plač v območju deželne vlade za Slovenijo in se onim, ki so jim bili poverjeni posli ureditve, izreče priznanje in pohvala. V območju policijskega rajona v Ljubljani se zaključi šolsko leto za srednje, meščanske in ljudske šole istočasno. Razpravljalo se je o predlogu na poverjeništvu, da naj bi se preosnovala državna gimnazija v Novem mestu v realno gimnazijo. Pretresa se predlog na poverjeništvu o enakopravnosti hospitantk na srednjih šolah z rednimi učenci. Potrde se sklepi učiteljskih zborov o izključitvi nekaterih dijakov.

k Društvo jugoslovanskih državnih uslužbencev v Mariboru ima svoj ustanovni občni zbor v sredo dne 18. junija 1919 ob pol 19. uri v dvorani št. 53. okrožnega sodišča. Na dnevnem redu je organizacija aprovizacije, radi tega naj se zborovanja udeleži vsak državni nastavljenec v Mariboru.

k Poštni promet. Ministrstvo za pošto in brzojav razglasa s štev. 7472 z dne 29. aprila 1919: Od poštних uradov se zahteva, naj sprejemajo pisma in pakete z označeno vrednostjo ne samo za kraje v Srbiji, ampak tudi za vse dele kraljestva SHS. Ker zaradi prometnih težkoč nikakor ni mogoče uvesti za sedaj v celem našem kraljestvu vseh strok poslovanja in da se zabranijo nesoglasja in neopravičene pritožbe, javimo, da poslujejo pošte v mejah Srbije za sledeče panoge pisemske pošte: 1. Za pisemsko pošto v notranjem in mednarodnem prometu (sprejemanje pisem, dopisnic, tiskovin, poslovnih papirjev in blagovnih vzorcev). 2. Vplačevanje

in izplačevanje poštних nakaznic v notranjem prometu, in sicer: v mejah Srbije v dinarjih ali kronah do največ 2000 dinarjev (kron) na eno nakaznico, za ostale dele kraljestva (Hrvatsko, Slavonijo, Bosno, Hercegovino, Dalmacijo (neokupirano) in Slovenijo (nezasedeno) samo v kronah do največ 1000 kron. V Črno goro, Banat itd. se nakaznice ne prejemajo. V mejah Srbije se sprejemajo pošiljke z označeno vrednostjo samo v izjemnih slučajih. V Črno goro so dopustne pošiljke z označeno vrednostjo samo za Beč. Občinstvo naj izvoli uvaževati. — Višji poštni ravnatelj: Dr. Debelak.

k Zvišanje brzojavnih pristojbin v tuzemstvu. Vsled odloka poštne ministristva se zviša s 15. junijem pristojbina za navadne brzojavke v celem notranjem tuzemnem prometu za besedo od 8 na 18 vinarjev, minimum je taksa za 10 besed, to je 1 80 vin. Za nujne brzojavke je plačati trikratno takso. Doklada po 20 vin. za brzojavko se z istim dnem ne pobira več. Tudi doklada po 1 K od 16. do 21. ure odpade, kakor je tudi dovoljeno ob delavnikih od 21. do 7. ure ter ob nedeljah in praznikih oddajati navadne brzojavke.

k V Št. Jerneju so na novem sejmišču napravili novo tržno tehniko. V ponedeljek 16. junija bo, upamo, dobro obiskan živinski semenj. Kako prilično za kupčevalce in prodajalce, ko ne bo več treba tehtati samo — na oko!

k Strela. Iz Banjaloke poročajo: Dne 14. junija je okoli pol 1 ure popoldne udarila strela v hišo št. 25. gospodarja Briški Matije in ubila eno kravo in eno telico. Hiša je precej poškodovana, vendar se človeku nobenemu ni nič zgodilo.

k Kdo je lastnik ukradene zlate verižice? V posesti znanega tatu Vincenca Stražarja iz Zabukovja pri Krašnji, se je našla zlata moška verižica z obeskom, na katerem je vrezan monogram. Ker ni mogoče dognati lastnika, naj se prizadeti obrnejo pismeno ali ustmeno na ljubljansko policijsko ravnateljstvo, soba št. 16 in podajo natančen opis verižice in obeska ter naznanijo črki, ki sta vrezani na obesku, da se, če mogoče, na ta način dožene pravi lastnik.

k Proti tatvinam na železnica. Na Hrvatskem bodo osnovali posebno preiskovalno poverjeništvu za preiskavo vseh posameznih slučajev tatvin na železnica. Železniške tatvine bo sodilo vojno sodišče. Stražna služba na kolodvorih pa prevzamejo orožniki.

k Nova tvornica sladkorja. Razen v Varni budo zgradili tudi v Mitrovici veliko tvornico sladkorja. Predela za osnivanje te tvornice so že v teku.

k Tekstilno blago v Zagrebu. Te dni je prejela zveza trgovcev v Zagrebu 7 vagonov tekstilnega blaga iz Francoske, ki je znatno cenejše kot italijansko.

Iz Ljubljane.

1 Proslava Vidovega dne v Ljubljani. Zastopniki ljubljanskih prosvetnih društev so na svoji seji dne 14. junija sklenili, da se proslavi Vidov dan, 28. junij t. l., v Ljubljani po sledečem vspredu: Na predvečer slavnosti, dne 27. junija, ob 7. javen govor in petje pevskih društev pred Mešnim domom (oziroma v slučaju slabega vremena v dvorani). Na dan slavnosti, 28. junija, služba božja, prodajanje cvetic na korist vojnim invalidom in zvečer svečana predstava v dramskem gledališču.

1 Ruski gostje. V Ljubljano je prišla delegacija »Ruskih občestvenih slavjanskih dejateljev«, obstoječe iz članov: Vladimir grof

Bobrinski, knez Urosov, bivši namestnik ruskega poslanika v Sofiji, P. S. Lavroy, ravnatelj mornariške gimnazije, S. P. Valujev, N. S. Ursatij, diplomatska uradnika in Jevgenij A. Jefimovskij, odvetnik, ki je danes obiskal naše uredništvo. Delegacija je došla v Ljubljano, da obnovi stare in prijateljske in bratrske vezi, ki so od nekdaj vezale Jugoslovane s ruskim narodom. Na potu v Jugoslavijo sta se znani ruski politik Rodičev in urednik Bašmakov, ki je svoječasnno igral na vseslovanjskih kongresih vidno vlogo.

I Finančni minister v Ljubljani. Finančni minister dr. Momčilo Ninčič je v soboto popoldne iz Zagreba prispel v Ljubljano. Na kodvoru sta ga sprejela podpredsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Žerjav ter poverjenik za finance dr. Šavnik s štabom finančnega višjega uradništva. Včeraj popoldne je posetil minister dr. Ninčič s spremstvom tabor krščansko-socialnega delavstva pod Šmarnogorom.

I Vaja orkestralnega društva »Glasbene mladice« se vrši v torek, dne 17. jun. — Odbor.

I »Zveza poštne organizacij v Ljubljani« razpisa svojim članom, da se vrše od sedaj naprej redno vsak ponedeljek in četrtek ob 20. uri skupne pevske vaje s tovariši železničarji, in sicer v društvenih prostorih »Zveze jugoslovanskih železničarjev«, v Narodnem domu. Vabimo in pozivljamo vse pevce, da se odzovejo temu vabilu. Pričakujemo in prosimo tozadevne medsebojne agitacije, zlasti pa, da posamezni društveni odbori store svojo dolžnost. Nadalje naproša »Zveza« ponovno sodelovanje za naše glasilo »Pošta«. Vabijo se k temu delu vsi člani društva. Pokažimo svojo agilnost in sposobnost za življenje, delajmo kot bratje za naš lastni blagor.

I Dovolitev za nakup žita. Peter Majdič, paromlin v Celju, je prejel dovoljenje, da sme nakupiti v Vojvodini 50 vagonov pšenice in 25 vagonov koruze.

Repertoar narodnega gledališča.

Drama.

- 16. junija, ponedeljek: Zaprto.
- 17. junija, torek: »Listnica Bou-bouroche«. C 65.
- 18. junija, sredo: »Za hčer amnestije«, popoldne dijaška predstava. Izven abon.
- 19. junija, četrtek: »Listnica Bou-bouroche«. A 65.
- 20. junija, petek: Zaprto.
- 21. junija, sobota: »Bajka o volku«. B 66.
- 22. junija, nedelja: »Bajka o volku«, C 66.

Opera.

- 16. junija, poned.: »Madame Butterfly«. B 64.
- 17. junija, torek: Zaprto.
- 18. junija, sredo: »Mad. Favart«. B 2/61.
- 19. junija, četrtek: »Žongler«. Izv. abon.
- 20. junija, petek: Zaprto.
- 21. junija, sobota: »Madame Butterfly«. C 64.
- 22. junija, nedelja: Jevgenij Onegin. Izven abon.

Aprovizacija.

a Amerikansko blago za otroke do leta se bode delilo v aprovizacijskem skladu pri Mühleisnu na Dunajski cesti po sledečem redu: 1. Za otroke do 3. leta na zelene izkaznice, ki so preštamplirane za amerikansko akcijo in sicer: št. 1 do 600 dne 18. jun. od 8. do 11. ure; št. 600 do 1200 dne 18. jun. od 2. do 5. ure popoldne; št. 1200 do 1800 dne 20. jun. od 8. do 11. ure; od št. 1800 naprej do konca 20. junija od 2. do 5. ure. — 2. Za otroke od 3. do 6. leta na rdeče izkaznice, izdane za to akcijo in sicer: št. 1 do 300 dne 21. jun. od 8. do 11. ure; št. 300 do 600 dne 21. junija od 2. do 5. ure; št. 600 do 900 dne 23. junija od 8. do 11. ure; št. 900 do 1200 dne 23. junija od 2. do 5. ure pop.; od št. 1200 naprej dne 24. junija od 8. do 11. ure. — Za vsakega otroka se dobi jeden in četrt kg sladkorja, 55 dkg kakava, 60 dkg riža in 9 pušic kondenz. mleka. — Blago se deli brezplačno. Plačati je le za vsakega otroka po 20 vinarjev za vrečice.

Zena.

Ž Parižanka na obisku. Parižanka posvečuje mnogo časa obisku svojih »dragih« prijateljic, skoraj ravno toliko kakor svojemu »dragemu« krojaču. To se godi navadno med 17. in 19. uro. Obiski so prišli v modo, ki se je dobro ukoreninila. Ali svoj čas ni bilo tega. Izprva so imeli samo moški dolžnost hoditi v obiske, a ženske so ostajale doma zaprte v svojih sprejemnih sobah. Preteklo je nekaj stoletij, preden so si priborile žene vsekako več nevarnosti kakor užitka. Jako dolgo je že tega, kar so se začeli prvi obiskil Teokrit nam je ohranil zbadljive besede, s katerimi so se Sirakužani med seboj nagovarjali pri obiskih, a Rimljan Martial je tožil nad brezobzirnostjo onih hinavskih prijateljev, ki dajo razglasiti, da »niso doma«, ko prehodi človek 4000 milj, da bi jih videl. Treba je bilo počakati stoletja v ljdnosti, namreč stoletja Ludovika XIV., da so se uvedla druga pravila prijaznosti in medsebojne dolžnosti obiskovalcev. V tej dobi so uvedle francoske dame svoj »jour«. Najprej je šlo za en dan v tednu, ko so bile prijateljice prepričane, da bodo dobile gospodinjno veselega lica. Ali čim bolj so se množile družabne dolžnosti, tem bolj je bilo potrebno podaljšati dobo, tako da je bil na vsakih štirinast dni ali celo na mesec dni samo en dan določen za obisk. Štirinajstemu stoletju se imamo zahvaliti za izum praktične vizitnice. Bila je prehodnica »joura«. Ko je obiskovalec torej zastoj trkal prijatelju na vrata, je privlekel iz žepa kuverto, napisal svoje ime in vtaknil kuverto zopet v ključavnico. Tako so se delali v onem času očitki nepravemu prijatelju, ki se je po svojem povratku zastoj trudil, da bi s ključem odprl sobo. Celotno stoletje so rabili obiskovalci napisane vizitnice. Tiskane vizitke so prišle šele pozneje v modo, a posebni slikarji so jih krasili s podpisi in znaki.

Ž Zenske ljubijo barve. Vsaka barva se prilaga posebnosti značaja tega ali onega človeka, ali si ta ali oni značaj izbere barvo, ki mu je najbolj prikladna. Zive barve izbirajo one ženske, ki so nagle jeze, zamerljive, prepirljive in svojeglave. Žene z vijoličasto barvo so varljive; še bolj pa one, ki nosijo svetle klobuke. Onih, ki se oblačijo v črno, se je treba ogibati, zakaj črna barva je znak spletkarstva. Belo barvo ljubijo kometke. Rožičasto se oblačijo ženske stare nad 30 let; so pa te ženske vedre, duhovite, ljubezne in vesele. Svetlo modro barvo nosijo »lepotice«. Kadar se čutimo srečne, imamo radi rožičaste in modre barve. Če smo nesrečni, se oblačimo v sivo. Vijoličaste

barve ljubijo žene, ki so še v starosti ohranile svojo lepoto. Zelena barva se malokomu prilaga.

Po svetu.

s Arabska misija v Parizu. Te dni je dospela v Pariz arabska misija pod vodstvom generala Nuri Saida. Misija se je imela pokloniti predsedniku in mu dati bogate darove. Časnikarji, ki so se za to zadevo zanimali, niso bili malo začudeni, ko Aarabce v celem mestu niso mogli najti. Poročevalec »Journal« piše: »Šel sem na zunanje ministrstvo — tam o Arabcih nihče nič ne ve. Na vojnem ministrstvu so mi dejali: Arabska misija je v kolonijalnem vrtu Nogent-sur Marne. Toda tudi tu jih ni bilo. Dejali so zopet, da se nahajajo nekje zunaj na peščenem polju, kjer se čutijo domače — a tudi to je bila le domneva. Zdaj se cel Pariz interesira za to zadevo.

s Tekme. »Times« javljajo iz St. Johnsa (Nova Fundlandija), da se bo udeležila tekme za zrakoplovni polet preko oceana tudi neka 19 letna deklica iz Pensylvanije. Pisala je stotniku Alcochu, da bi jo prepustil k tekmi.

s Praktičen zaljubljenec. Nek gospod pripoveduje: Moja mlada nečakinja je dobila od svojega mladega prijatelja zaljubljeno pismo. V pismu je hvalil ta svoje lepe lastnosti, prosi za ljubezen in obljublja zvestobo. Najlepša pa je na koncu opomba: Če me nimaš rada, pa prosim, da oddaš to pismo svoji prijateljici Nelki.

s Šale. Pepček je bil poslan, da prinese kozarec vode. Ker mu je pa do vodnjaka predalet, zajame vodo iz jarka. Soseda: »Fant, te vode ne smeš piti; boš obolel in pa še umrl.« Pepček: »Saj je ne bom jaz pil, ampak stric.« — Gospod Julček: »Oficirjev ne maram. Če me kdo izzivajoče pogleda, stopim pred njega ter mu povem, da sem mu na razpolago.« Gospodična Julka: »Jaz tudi.« — »Poslušaj moj sin! Naj danes, ko si postal polnoleten, izpregovorim resno besedo. Kar ti je znano, sem precej premóžen. Marsikdo je že poskušal izvedeti, kako sem si pridobil svoje premoženje, a jaz tega nisem niokmur razkril. Tebi, moj sin, bom zdaj to tajnost razkril. Jaz sem delal noč in dan ter prišedel, kakor največji skopuh. To je tajnost moje sreče.« »Hvala, papa, za tvoje zaupanje, a moj ponos mi brani, da bi izrabljaj tajnosti drugih ljudi. Bodi prepričan, da bom čim prej pozabil, kar si mi zaupal.« — Prostak Joško se oglasi pri zdravniški vizitaciji. »Javljam pokorno gospod polkovni zdravnik, da sem bolan.« »Kaj vam je?« »Kadar zakašljam me v prsih zaboli.« »Čemu pa kašljate, če veste, da vas potem v prsih boli. Marš!« — Gospod Zgane je povabljen na srebrno poroko. Veselega čbrazu stopi v slavljeno hišo, pozdravi gorpo in opravičuje svojega brata, ki je bil povabljen, a ni prišel. — »Tik pred odhodom sva dobila večevarno naročilo in eden naju je moral na vsak način ostati doma. Ker se nisva mogla zediniti, kdo naj ostane, sva vadjala.« »In vi ste dobili?« »Ne, milostiva jaz sem izgubil.«

s Začetek modernih pravljic. Londonski časnik »London Opinion« je objavil začetek modernih pravljic. Evo ti, nekaj zgledov: Nekoč se je lahko dobilo stanovanje... Bila je nekoč tvornica, v kateri se ni nikdar stavkalo... Bila je nekoč mirovna konferenca, ki je hitro poslovala... Živel je svoje dni jako siromašen oglar... — Začetek modernih slovenskih pravljic bi bil pa nekako takšenle: Nekoč je bil verižnik, ki je z veriženjem popolnoma na boben prišel... Živel je nekoč uradnik, ki je v vojski strašno obogatel... Bil je nekoč kadilec, ki je imel v letu 1919 toliko tobaka, da ga ni mogel pokaditi. In takih

modernih pravljic bi lahko napisali celo knjigo.

s Demobilizacija eiffelovega stolpa. Zna- ni pariški stolp je bil končno »demobiliziran«. Po 51 mesecu aktivne vojaške službe se je vrnil ta 330 metrov visoki stolp zopet v civilno življenje in od sedaj naprej spleza lahko vsakdo na višek tega stolpa proti plačanju običajne pristojbine. Ko je izbruhnila vojna, je bil Eiffelov stolp zaprt za navadno občinstvo. Tudi v mirnih časih je bil že postaja za brezžični brzojav ter je postal v vojni centralna postaja za brezžični brzojav za celo Francijo. Bil je militariziran. Vojaki v uniformi so imeli v rokah aparate, so vozili vzpenjačice ter stregli velike žaromete. Noben civilist ni smel v bližino. V času vojne je govoril Eiffelov stolp preko oceana v Ameriko, francoske kolonije ter v ostale svetovne dele ter pripovedoval o napredku vojne. Dolgo časa je bil Eiffelov stolp edino komunikacijsko sredstvo med Francijo in Rumunsko in skozi celo soudeležbo Rusije v vojni, je bil ta stolp eden najboljših »vojakov« v zavezniški signalni službi.

s Tajne pisave. Vsakemu je znano, da se poslužujejo diplomati tajnih pisav, kojim namen je skriti pred vsakim drugim vsebino doličnega sporočila. Od časa Richeleu-ja naprej je zavzelo pisanje s šiframi vedno večji obseg. Skrivnost pisave v šifrah je očita le onemu, ki se nahaja v posesti ključa. Najbolj primitivni vzgled take pisave v šifrah nam nudi pisava, ki obstoja v tem, da se črke alfabeje v tajni pisavi izpremeni, tako da pomeni vsaka črka nekaj drugega kot pa prvotno. Pisec uporablja le male črke ter piše kar naprej, brez ločitve besed. Včasih potisne med besedo tudi brezpomembne črke, ki motijo nepoklicanega. Kdor hoče prečitati tako šifrirano poročilo, napiše to dogovorjeno besedo pod besedilo poročila, pomnoži takorekoč vsako črko teksta s spodaj stoječo črko dogovorjenega gesla, ter določi nato šifro po natančno ugotovljeni metodi na določeni tabli. Varnost te tajne pisave se še izdatno poveča s tem, da se napiše namesto dogovorjene besede celo »arabski« opiseq pod uresed onafroaodop čila, če se dotični poslužuje različnih tabel ali pa še enkrat šifrira že šifrirano sporočilo. Med najbolj običajne šifre spadajo šifre iz števil, pri katerih se izraža pisava s pomočjo arabskih števil. Najbolj varna pisava pa obstoja v takozvanih knjižnih šifrah. Dva človeka, ki hočeta sporočiti drug drugemu se morata nahajati v posesti dveh eksemplarjev iste knjige, ki predstavlja temelj za čitanje sporočil.

Dobrodejno

deluje, boli oblažuje, krepi, osvežuje, oživilja in pri ranah, oteklinah in opečinah hladilno vpliva Fellerjev

Eliza-fluid

6 dvojnih ali 2 specialni steklenici K 24.—.

Prebavo pospešujejo, odvajanje urajujejo in pri vseh želodčnih težkočah najhitreje učinkujejo Fellerjeve rabarbara

Eliza-kroglice

6 škatljic K 12.—. Edino prave pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Eliza trg št. 245 (Hrv. Zagorje). Omot in poštnina se računa posebej najceneje. Kdor naroči več ob enem, prihrani mnogo.

Jaroslav.

Zgodovinski roman.

Ruski spisal J. Šmidt-Melin; preložil Al. Benkovič.

(Dalje.)

Grofica je najprej pograbila pismo, na katerem je bilo poštno znamenje »Petrograd«. Naslov je bil pisan od ženske roke. Hlastno je strastna Poljakinja gledala lepo pisavo, ki je kazala nenavadno izobraženost. Hitro je prelomila pečat.

Kot podpis je imel list samo besedo »Natalija«. Očividno je bila pisateljica še nežne starosti, kajti v listu sta prevladovala prisrčnost in priprostost. Poleg tega pa je bil polu domišljije in gorkih čuvstev in take brezmejnje udanosti, da to nikakor ni moglo ulti bistremu, nezaupljivemu pogledu. Jeza in ljubosumnost st ačitajoči Valeski pordečila lice; vendar si ob takih okolištinah ni mogla predstavljati, da je premagana.

»Nikdar ne! Glupo dete, ki je komaj odraslo palici, ne more biti meni zapreka, čeprav se je dosti zgodaj učilo pisati zaljubljena pisma!« je vzkliknila z zaničljivim glasom in komaj vedoč, kaj dela, list raztrgala na tisoč kosov.

To jo je za hip vznemirilo. Sedaj ni bilo več mogoče pisma vrniti, kakor je nameravala od kraja.

»Nič ne de,« je takoj nato rekla sama pri sebi. »Čemu bi resnega moža nadlegovala z otročjim blebetanjem, ko ima dovolj dosti važnejšega posla!« Z dražestno nožico je nato odbrcnila papirčke ter pograbila drugi list. Ker pa je videla, da je uraden, ga je izročila zopet hišni, naj ga vrne.

Med tem se je mladi poročnik čim redkeje pojavljal pri grofu in ko je čez nekaj časa dobil povelje, naj zapusti Varšavo ter odide k polku v Avgustov, si je olajšan oddahnil. Oditi je imel že čez tri dni.

Ta vest je kot strela prešinila notranjost Valeske. Tako malo je imela še časa, da bi dosegla zaželeni cilj. Njeno občutno samozavest je žalil nepremisljivi mir in malomarnost Jaroslava.

Tako se je približal dan, ki je bil določen za njegov odhod.

Valeska je željno čakala trenutka, ko se je imel pojaviti njen domnevani ljubimec. Videti je bila slaba in obvladana od globoke potrnosti, ko je vstala s sedeža ter šla nekaj korakov nasproti prihajajočemu. Njen obraz je sijal v očarujoči dražesti, v očeh pa so se ji iskri solze. Nikdar njen glas ni zvenel tako melodično. Njene besede so bile tako prisrčne, da je bil Jaroslav, dasi sicer hladen, nenavadno ganjen od teh zgovornih dokazov zaupljivosti.

Naglo jo je prijel za malo ročico ter si jo položil na usta.

»Morava se ločiti,« je šepeta ona, »a to uro slovesa naj bode odstranjeno vse, kar se je hotelo vrniti med naju. Vidim,« je nadaljevala jecljaje, ker je Jaroslav še vedno molčal, »vaš ponos me sili, da pustim v nemar vse ničeve formalnosti družabnega življenja in izpregovorim prvo besedo. Predno sem vas poznala, sem prezirala moške, ki so hrepeneli po mojem usmevu in se uklanjali moji volji. Vi pa ste me naučili moške spoštovati in ljubiti. Sedaj sem vsa prevzeta tega čuvstva.«

»Vi me gledate,« je zopet pričela Valeska, ko je Jaroslav še vedno iznenaden molčal, »kakor bi ne verjeli mojim besedam. Ali naj vam ponovim, da vas ljubim?«

Tresoč se je stala pred njim, povešajoč v tla oči, ki so na vsakega vplivale magnetično. Jaroslav je za korak stopil nazaj. Z ob-

raza se mu je kazala osuplost, pomitovanje in preziranje.

»Milostiva grofica,« je rekel slednjic, »dasi tega, kar sem slišal, ne morem smatrati za nič drugega, kakor za šalo, vam vendar hočem odgovoriti odkrito. Cesar si želi in česar zahtevate, vam jaz ne morem dati. Moje srce ni več prosto. Obraz čistega angela biva v njem za vedno. Ako moj odgovor ni tak, kakor ste pričakovali, vendar mislim, da vsled njega nisem postal nevreden vašega prijateljstva. Hvaležne spominam na trenutke, prežite v vašem domu, ponesem s sabo na pot.«

Priklonil se je in šel iz sobe.

Valeski je z obraza in ustnic izginila sleherni kapljica krvi. Vzkriknila je ter se zgrudila na divan.

»Kaj je bilo to? To je mogel reči meni, ki mi je ob nogah sto mož beračilo za ljubezen ali vsaj milostiv usmev! Predrzn, naduti Rus! Trepetaj pred maščevanjem osramočene Poljakinje!«

Vsaka njena misel je bila zastrupljena, vsak njen gibljaj je klical po osveti. V tem ji je bil naznanjen drug obisk — grofa Lubanova.

Ko je bila slišala njegovo ime, so ji prišle druge misli. Kakor bi se je bila dotaknila čarovna palica, je dihal v čisto novem življenju.

»Uvedite grofa,« je odgovorila služavniku.

Hipoma se je dvignila, pogledala v zrcalo ter si popravila obleko.

Njena krasota se je kazala kakor podvojena, ko je vzburljena šla nasproti oglašenemu grofu.

»Prihajate li tudi vi,« je vzkliknila, ko maj da je stopil v sobo, »da vas pokaram! Ravno pred eno uro se je predrzn poročnik Jaroslav, da mi je odkril svojo strast. Vašega najboljšega prijatelja je zapeljala ošabnost, da se je drznil oko upreti vame! Tukaj ni tem mestu je klečal, prosil moje ljubezni ter vas obrekoval! Da, vas, s katerim sem upal! stopiti v ožje zveze.«

»Bog nebeški, Valeska, ne razumej vas,« je vzkliknil grof. »Pri vsem, kar vam je sveto, vas rotim, je li resnica, kar sem slišal? Vi ste mi res naklonili srce, ko sem vendar že obupal, da bi mi kdaj vračali mojo ljubezen!«

Grofica se je hitro pomirila. Otrla si je solze ter s sladkim, očarujočem usmevom pogledala grofu v strastno iskreno se oči.

»Ali še ne veste,« je rekla, »da je šestokrat najgorkejša ljubezen, kjer je navidez malomarnost? Ali res niste slutili, da vam je že dolgo naklonjeno moje srce, da ste mi ideal? Ne, ne morem molčati dalje: ljubim vas!«

Te besede so opojno vplivale na grofa. Kakor brezumen ji je padel k nogam ter ji odkrival svojo ljubezen.

Ona pa se je sklonila h klečečemu ter mu na uho šepetala besede, ki so mu strup spuščale v srce ter hotele uničiti prijateljstvo.

Zdajci pa se mu je izvila iz naročja ter pričela silno plakati.

(Dalje.)

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cenčič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.